

částky, případně z pojistné hodnoty, a rozcházejí se v otázce, má-li se vzít za základ celá pojistná částka (hodnota) dotyčných plodin, či jen její zlomek, pokud totiž připadá na část plodiny, která byla poškozena a kteréžto části se tudíž vlastně odškodnění týká. Uvedený čl. 20, odst. 1 pojišť. podmínek je aspoň natolik jasný, že stačí, aby se zřetělem k pravidlům poctivých styků (§ 914 obč. zák., čl. 278 obch. z.) vedl k výkladu ve smyslu posléze uvedeném. Tomu svědčí jeho doslov, podle něhož pojistník nese sám 6% pojistné částky, případně pojistné hodnoty při každé škodě. Jeho účast tedy předpokládá škodu, rozumí se ovšem podle povahy věci škodu pojišťovnou nahrazovanou. Bez této škody, a důsledkem toho bez odškodnění nelze ani mluvit o jeho spoluúčasti, takže, týká-li se škoda a odškodnění jen části plodiny, vztahuje se účast jeho také jen na tuto. Tomu nevádí druhá věta čl. 20, odst. 1 podmínek, neboť slouží k určení pojistné částky (hodnoty) podle rozlohy půdy touže plodinou oseté a nevylučuje, aby se při tom nehledělo k částkám těže plodiny. To plyne z čl. 3, odst. 2 podmínek, který je při tom v čl. 20, odst. 1 podmínek uveden. Že není pojistná částka (hodnota) jednotná v tom smyslu, že by byla nedělitelná na různé části plodiny, zřejmo z ustanovení čl. 3, odst. 3 podmínek. To došlo výrazu také ve výpočtu náhrady, a poněvadž nahrazovanou škodu postiženo jen zrno, nikoliv sláma, měla býti 6% účast pojistníkovy správně počítána jen z pojistné částky (hodnoty) připadající na zrno. Při výpočtu opírajícím se o správný výklad čl. 20, odst. 1 podmínek dojde se k rozdílu ve prospěch žalovaného v namítané výši. Tím se jeví zbytek pohledávky žalující pojišťovny vyčerpán, takže žalobní nárok není odůvodněn.

Čís. 15287.

Žaluje-li se o náhradu skutečné škody pro nepřihlášení k pensijnímu pojištění, není třeba zjišťovati stupeň zavinění zaměstnavatelova na opominutí přihlášky.

(Rozh. ze dne 12. června 1936, Rv I 2204/34.)

Žalobce tvrdě, že žalovaný opominul přihlásiti včas jeho otce k pensijnímu pojištění, čímž se stalo, že žalobce nenabyl nároku na sirotčí důchod, domáhá se jeho náhrady na žalovaném ve výši 150 Kč do 18. roku svého věku. P r v ý s o u d žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobci náleželo, aby dokázal, že jeho otec byl k žalovanému v poměru služebním a že konal práce takového druhu, že žalovaný byl povinen přihlásiti ho k pensijnímu pojištění podle zákona č. 89/20. Sb. z. a n. Tento důkaz se žalobci zdařil. Bylo-li však zjištěno, že žalovaný

porušil povinnost, uloženou mu ustanovením § 73 zákona č. 89/20 Sb. z. a n., bylo tím již také prokázáno zavinění žalovaného, zavazující ho k náhradě škody žalobci podle § 1295 obec. zák. obč., neboť žalovaný se dopustil opominutí pozitivních předpisů zákonných. Nebylo třeba, aby ještě bylo uvažováno, zda se žalovaný tohoto opominutí dopustil úmyslně nebo z nedbalosti, ať již vědomé či nevědomé, hrubé či obyčejné. Rozlišování mezi stupni zavinění škůdce jest důležité jen tenkrát, jestliže poškozený se domáhá na škůdci plného zadostiučinění, žádaje nejen skutečně způsobenou škodu, ale i ušlý zisk (§ 1323 obec. zák. obč.), neboť nárok na plné zadostiučinění jest oprávněn jen, dopustil-li se škůdce zavinění úmyslně nebo z nápadné nedbalosti (§ 1324 obec. zák. obč.). Poněvadž však žalobce se domáhá na žalovaném jen náhrady skutečné škody, která mu vznikla úmrtím jeho otce ze zavinění žalovaného pensijně nepojištěného, totiž příspěvku na výchovu podle § 15 zákona č. 89/20 Sb. z. a n. (damnum emergens), nikoli ušlého zisku, nebylo třeba stupeň viny žalovaného zjišťovati, nýbrž stačilo zjištění, že žalovaný porušil ustanovení § 73 zákona č. 89/20 Sb. z. a n.

Čís. 15288.

Soudy jsou oprávněny přezkoumávati kárné nálezy disciplinárních sborů proti železničním zaměstnancům, nejde-li o případy upravené zvlášť zákonem č. 147/33 Sb. z. a n., jen po stránce formální.

(Rozh. ze dne 12. června 1936, Rv I 402/36.)

Žalobce — bývalý zaměstnanec československých státních drah — byl disciplinárním nálezem disciplinárního sboru pro zaměstnance čsl. státních drah propuštěn ze služeb železničních pro činnost, vyvíjenou v letech 1931 až 1933 v politické straně, jejíž členství bylo vzhledem k jejímu programu politickému prohlášeno za neslučitelné se stavovskými a služebními povinnostmi zaměstnanců československých státních drah. Žalobě na neplatnost tohoto disciplinárního nálezu nebylo vyhověno, nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

Nejvyšší soud odůvodnil v četných rozhodnutích, k nimž se poukazuje (Sb. n. s. 13340, 8531, 6059, 2630) zásadu, že řádným soudům nenáleží zkoumati věcnou oprávněnost, nýbrž jen formálně správný vznik kárného nálezu proti zaměstnancům státních drah. Dovolací soud nemá důvodu, by se v souzené věci, jež svým skutkovým podkladem spadá do doby ještě před vydáním zákona č. 147/33 Sb. z. a n., odchýlil od této ustálené judikatury, a podotýká, že správnost právního názoru v této otázce hájeného nebyla vyvrácena ani otřesena vývody dovolatelovými. Zásadní otázka, zda soud může přezkoumávati pravo- platné nálezy disciplinární a v jakém rozsahu, zůstala nedotčena vlád-